

**48. zasadnutie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny
6. marca 2023**

Úvodné slovo veľvyslankyne JUDr. Barbary Illkovej, PhD. k materiálu

**„Správa o priebehu a výsledkoch piateho kola monitorovania implementácie
Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v Slovenskej republike“
(bod č. 4)**

Vážené dámy, vážení páni,

k bodu číslo 4 dnešného zasadnutia výboru mi dovoľte uviesť, že predkladaný materiál predstavuje zhrnutie ukončeného piateho kola monitorovania implementácie záväzkov vyplývajúcich pre SR z dohovoru Rady Európy týkajúceho sa legislatívy a praxe ochrany práv príslušníkov národnostných menšín.

Ambíciou dokumentu je informovať vecne príslušné subjekty (orgány štátnej správy, samosprávy a zástupcov národnostných menšín) o priebehu a výsledkoch monitoringu. Analýza konkrétnych odporúčaní je úlohou vecne príslušných rezortov a inštitúcií, ktoré sú zodpovedné za implementáciu ustanovení tohto dohovoru v podmienkach SR. V uvedenom duchu je koncipovaný i návrh uznesenia vlády SR.

Vážené dámy, vážení páni,

dovoľte mi spomenúť, že úloha monitorovať implementáciu Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín v zmluvnom štáte prináleží Výboru ministrov Rady Európy, resp. jeho konzultatívneho/expertného orgánu, ktorým je poradný výbor pre rámcový dohovor. Zmluvné strany dohovoru majú povinnosť v 5-ročných intervaloch predkladať správu o opatreniach prijatých na splnenie stanovených záväzkov. Na jej základe a na základe výsledkov návštevy delegácie poradného výboru v zmluvnom štáte je vypracovaný posudok o implementácii dohovoru v zmluvnom štáte. K posudku má hodnotená krajina možnosť pripojiť svoje stanovisko. Uvedené dokumenty tvoria podklad pre rezolúciu, ktorú vo vzťahu k hodnotenému štátu prijíma Výbor ministrov Rady Európy. Rezolúcia identifikuje oblasti, ktorým by mal hodnotený štát venovať pozornosť a pracovať na ich zlepšovaní.

Pokiaľ ide o obsah záverečnej rezolúcie Výboru zástupcov ministrov Rady Európy z ostatného piateho monitorovacieho kola (*prijatej v novembri 2022*), rezolúcia nabáda orgány na prijatie okamžitých opatrení v oblasti riešenia situácie Rómov, a to v oblasti vzdelávania (bezodkladné ukončenie segregácie rómskych detí na školách), v oblasti zdravia (vyšetrenie nútených sterilizácií rómskych žien) a v oblasti bývania (odstraňovanie územnej segregácie rómskych komunít). Okamžité opatrenia sa týkajú aj personálneho a finančného posilnenia kancelárie verejného ochrancu práv a zlepšenia účinnosti mechanizmu na podporu kultúry národnostných menšín.

Kategória tzv. ďalších opatrení sa zameriava na riešenie práv príslušníkov národnostných menšín ako integrálnej súčasti ľudských práv; zvyšovanie povedomia o antidiskriminačných právnych predpisoch; riešenie prípadov trestných činov z nenávisťi a protimenšinovej rétoriky; prehodnotenie naratívu vo vzťahu k Rómom; zabezpečenie implementácie právnych predpisov o menšinových jazykoch; vypracovanie programov medzikultúrneho vzdelávania; rozšírenie predškolskej dochádzky rómskych detí; rozšírenie ponuky vzdelávania v

menšinových jazykoch; zvýšenie úrovne účinnosti konzultačného mechanizmu so zástupcami národnostných menšín a úplné vykonávanie zákona o používaní jazykov národnostných menšín.

S obsahom rezolúcie boli v novembri 2022 písomne oboznámené nasledovné rezorty a inštitúcie: Ministerstvo kultúry SR; Fond na podporu kultúry národnostných menšín; Kancelária verejného ochrancu práv; Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR; Ministerstvo spravodlivosti SR; splnomocnenec vlády SR pre rómske komunity; splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny; Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR; Ministerstvo zdravotníctva SR; Ministerstvo dopravy a výstavby SR; Ministerstvo vnútra SR.

Členovia a členky výboru boli s prijatou rezolúciou oboznámení na spojenom 46. a 47. zasadnutí výboru 7. decembra 2022 (*v bode Rôzne*).

Slovenská republika bude pokračovať v dialógu s Poradným výborom aj v období od prijatia rezolúcie do predloženia šiestej implementačnej správy, ktorú by mala Slovenská republika predložiť v termíne do 1. januára 2024. Jedným zo spôsobov vedenia dialógu je i zorganizovanie seminára za účasti predstaviteľov národnostných menšín, štátnej správy, samosprávy a Poradného výboru. Podujatie by malo preskúmať pripomienky a odporúčania uvedené v Posudku poradného výboru. Vzhľadom na zaužívanú prax sa organizácia tohto podujatia uložila v uznesení vlády splnomocnencovi vlády SR pre národnostné menšiny (*do 28. júna 2023*). V rámci organizácie seminára sa Rada Európy čiastočne podieľa na uhradení nákladov spojených s organizáciou podujatia.

Predložený materiál bol zaradený do medzirezortného pripomienkového konania, ktoré prebiehalo v dňoch 16. februára – 1. marca 2023. Informácia o MPK bola poskytnutá Sekretariátu výboru s cieľom poskytnutia informácie členom a členkám výboru v rovnaký deň. MZVEZ SR obdržalo k materiálu obyčajné pripomienky Ministerstva spravodlivosti SR, Ministerstva financií SR, Ministerstva kultúry SR, Ministerstva zdravotníctva SR, Konferencie biskupov Slovenska a jednu zásadnú pripomienku Žilinského samosprávneho kraja, ktoré boli v prevažnej miere akceptované a zapracované do materiálu.

Vážené dámy, vážení páni,

MZVEZ SR predkladá uvedený materiál na schválenie Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny, ktorý je stálym odborným orgánom Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť aj pre otázky týkajúce sa oblasti implementácie Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín (v zmysle čl. 15 rámcového dohovoru) a plní funkciu konzultatívneho orgánu vo veciach účasti príslušníkov národnostných menšín a etnických skupín na riešení vecí, ktoré sa ich týkajú.

Predkladaný materiál bude následne predmetom 43. rokovania Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť 27. marca 2023 a napokon bude predložený na rokovanie vlády SR.

Ďakujem.